

INTERPRETACJE I UWAGI SZKOLENIOWE NA SEZON 2015 / 2016

Opracowanie Wojciech Maroszek

ZMIANA NARZUCONA

W zespole A w jednym secie rozgrywający został zmieniony przez drugiego rozgrywającego, a później dokonano zmiany powrotnej. Chwilę później podstawowy rozgrywający doznał kontuzji. Czy drugi rozgrywający może wejść na boisko w trybie zmiany narzuconej?

Tak. Dowolny zawodnik, który nie przebywał na boisku w momencie kontuzji – z wyjątkiem Libero, drugiego Libero oraz zastąpionego przez niego zawodnika – może zmienić kontuzjowanego/chorego zawodnika.

KARA MIĘDZY SETAMI

W zespole A zawodnik gwałtownie i grubiańsko zaprotestował po ostatniej wymianie seta (19:25). Sędzia pokazał mu czerwoną kartkę. Jak powinno wyglądać dalsze postępowanie sędziów?

Absolutnie nie wolno „dopisywać” tej kary do zakończonego seta! Kara zostanie nałożona przy stanie 0:0 w secie następnym. Set ten zacznie się zatem od stanu 1:0 dla B, zagrywką B i rotacją w tym zespole, jeżeli miał zagrywać zespół A.

Najlepiej byłoby wpuścić zespoły na boisko, przed pierwszą zagrywką wezwać winnego zawodnika i wówczas pokazać mu czerwoną kartkę. Skoro sędzia pokazał ją już w momencie protestu (co też ma pewne zalety), można po wpuszczeniu obu zespołów na boisko albo wezwać kapitanów i poinformować o skutkach kary albo jeszcze raz pokazać czerwoną kartkę.

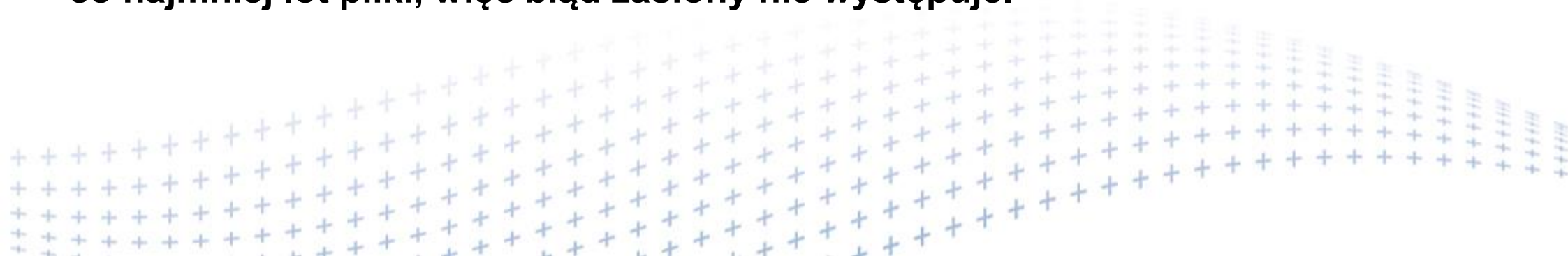
ZASŁONA

W niektórych zespołach na niższym poziomie rozgrywek nadużywane jest obecne podejście do odgwizdywania zasłony. Jak postępować?

Przypomnienie: błąd zasłony nadal obowiązuje, ale ma on miejsce przy spełnieniu dwóch przesłanek naraz:

- zespół utrudnia przeciwnikowi obserwację / zasłania zawodnika zagrywającego,
- zespół utrudnia przeciwnikowi obserwację / zasłania lot piłki.

Przyjęto, że w przypadku każdej zagrywki z wyskoku przyjmujący widzą co najmniej lot piłki, więc błąd zasłony nie występuje.

ZASŁONA

Zasłona to działanie celowe polegające na: wymachiwaniu rękami, skakaniu, poruszaniu się na boki lub ustawianiu się w grupie. Sędzia winien ocenić, czy obserwowane zachowanie zespołu ma charakter celowy, na przykład:

- **występuje tylko przy własnej zagrywce,**
- **występuje tylko w strefie wykonywanej zagrywki,**
- **po zagrywce zawodnik zasłaniający przesuwa się natychmiast na inną pozycję,**
- **towarzyszą mu instrukcje trenera albo zawodników,**
- **zawodnicy zespołu zagrywającego zmieniają pozycję w reakcji na przesuwanie się zawodników przyjmujących, którzy „szukają” wzrokiem zagrywającego.**

ZASŁONA

Takie zachowanie jak ustawianie się blisko siebie zawodników II linii bezpośrednio przed zagrywającym i trzymanie wysoko splecionych rąk lub poruszanie się w czasie wykonywania zagrywki wskazuje na chęć wykonania zasłony.

Jeżeli zespół popełnia błąd zasłony, należy odgwizdać go możliwie wcześnie w ciągu seta. Należy być przygotowanym na konieczność jasnego określenia, jakie zachowanie zespołu spowodowało odgwizdanie błędu.

Sędzia nie może uzależniać odgwizdania błędu zasłony od tego, czy skarży się na nią zespół odbierający.

PROŚBA NIEUZASADNIONA PO UPOMNIENIU ZA OPÓŹNIANIE

W pierwszym secie zespół A otrzymał upomnienie za opóźnianie z powodu spowalniania wznowienia gry. W drugim secie zawodnik, który nie jest kapitanem, poprosił o przerwę dla odpoczynku. Czy jest możliwe uznanie tej prośby zawodnika jako prośby nieuzasadnionej po przyznaniu zespołowi upomnienia za opóźnianie gry?

Tak. Katalog przypadków prośb nieuzasadnionych jest zamknięty i kiedy wystąpi któryś z nich w meczu po raz pierwszy (bez powodowania opóźnienia gry), musi zostać uznany za prośbę nieuzasadnioną. Niezależnie, czy zespół wcześniej był upominany lub karany za opóźnianie.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA PRZY WYSTĄPIENIU PROŚBY NIEUZASADNIONEJ

W zależności od tego, kto zauważy prośbę nieuzasadnioną, postępujemy następująco:

1. Sędzia I – gwizdze, by zwrócić uwagę sędziego II i pokazuje mu umowny gest palcami „X” oraz – jeśli potrzeba – zespół, który zgłosił prośbę nieuzasadnioną.

Sędzia II prosi sekretarza o odnotowanie prośby nieuzasadnionej i informuje trenera.

2. Sędzia II – pokazuje umowny gest „X” sędziemu I, prosi sekretarza o odnotowanie prośby i informuje trenera.

3. Sekretarz – prosi sędziego II do siebie i informuje o zauważeniu prośby nieuzasadnionej. Dalej postępujemy jak w przypadku 2.

Jeżeli prośba nieuzasadniona ma miejsce po gwizdku sędziego I na zagrywkę, należy ją odnotować po rozegraniu wymiany.

PREZENTACJA „PIERWSZYCH SZÓSTEK”

Zgodnie z Wytycznymi na czas prezentacji „pierwszych szóstek”: „osoby prowadzące zespół, 6 zawodników ustawienia początkowego oraz podstawowy Libero siedzą na ławce, podczas gdy zawodnicy rezerwowi stoją albo blisko ławki, albo w polu rozgrzewki”. Praktyka jest taka, że cały zespół stoi przed ławką. Jak mamy reagować?

W rozgrywkach PZPS zezwalamy na taką prezentację. Zapis sformułowano, żeby ułatwić pracę telewizji. Wobec braku zastrzeżeń ze strony TV oraz dzięki większej widowiskowości akceptujemy tego typu postępowanie zespołów.

SYGNALIZACJA DRUGIEJ PRZERWY DLA ODPOCZYNKU

Sędziowie międzynarodowi coraz częściej pokazując sędziemu I i trenerowi, że miała miejsce druga przerwa dla odpoczynku zespołu w secie, pokazują tylko dwa palce, bez układania dłonie w literę „T”. Czy stosujemy to też w Polsce?

Możemy uzupełnić sygnalizację o „T”, ale nie musimy. Podobnie po 5. lub 6. zmianie zawodników możemy nie pokazywać „młynka”. Kluczowe jest, by informacja przekazana gestem i informacja ustna były dla wszystkich zrozumiałe.

Informację o drugiej przerwie dla odpoczynku możemy pokazać sędziemu I jeszcze w czasie trwania przerwy.

POZYCJA SĘDZIEGO II W CZASIE ZMIANY ZAWODNIKÓW

Sędziowie międzynarodowi w czasie zmiany zawodników stoją między słupkiem a stolikiem, a nie plecami do słupka, jak u nas dotychczas. Czy w Polsce zmieniamy umiejscowienie sędziego II w czasie zmiany zawodników?

Tak, zmieniamy i dostosowujemy do procedur międzynarodowych.

KTÓRY SĘDZIA GWIŹDŹE, JEŚLI PIŁKA DOTKNIĘ SUFITU?

Obaj sędziowie są uprawnieni do odgwizdania w momencie, gdy piłka dotknie sufitu. Sędzia I w naturalny sposób jest odpowiedzialny za ocenę lotu piłki.

Sędzia II winien gwizdnąć co do zasady, gdy sędzia I nie jest w stanie zauważyć błędu.

Jest dobrym przykładem współpracy w parze sędziowskiej, jeśli taki błąd gwizdnie ten sędzia, który go dojrzy pierwszy. Jeżeli gwizdną obaj, sygnalizację powinno się wykonać, jakby gwizdnął sędzia I.

Ciekawostka: zwróćcie uwagę, że w obowiązkach sędziego I nie ma nie tylko dotknięcia przez piłkę sufitu, ale także zetknięcia się piłki z podłożem!

ILE RAZY MIERZYĆ SIATKĘ PRZED MECZEM I KIEDY?

Zaleca się dwukrotne mierzenie wysokości siatki przed meczem, jeśli nie występują nadzwyczajne okoliczności: na około godzinę przed spotkaniem (w ramach wstępnej kontroli przygotowania sali) oraz na 17 minut przed rozpoczęciem meczu (w ramach oficjalnego ceremoniału zawodów).

KIEDY PRZEPROWADZIĆ ODPRAWĘ Z PODAWACZAMI PIŁEK I MOPPERSAMI?

Najlepiej byłoby przeprowadzić taką odprawę na godzinę przed spotkaniem. Niestety najczęściej ekipa pomocnicza pojawia się znacznie później. Należy dążyć do przynajmniej krótkiej rozmowy z nimi najpóźniej w czasie trwania rozgrzewki oficjalnej przy siatce.

KIEDY REAGOWAĆ NA NIEPRAWIDŁOWE ZACHOWANIA NA ŁAWCE LUB W POLU ROZGRZEWKI?

Należy reagować natychmiast po zakończeniu trwającej wymiany i wykonaniu sygnalizacji. W ten sposób do minimum ograniczymy ryzyko opóźnienia wznowienia gry przez naszą interwencję.

Jeżeli nieprawidłowość zachowania zauważamy w czasie przerwy w grze, to moment reakcji zależy od oceny wagi nieprawidłowości i tego, czy nasza reakcja opóźni wznowienie gry.

Nie jest błędem, jeżeli np. na to, że trener usiadł między zawodnikami zareagujemy dopiero po rozegranej wymianie.

INTERPRETACJE I UWAGI SZKOLENIOWE NA SEZON 2015 / 2016

Opracowanie Wojciech Maroszek

